

ผลงานเด่น กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรมวิทยาศาสตร์บริการ
DEPARTMENT OF SCIENCE SERVICE

รายการทดสอบใหม่ *คลอสทริเดียม* ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

นางสาวธนัชชา ผาติพงศ์ นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ

กลุ่มคุณภาพทางจุลชีววิทยาในอาหาร กองผลิตภัณฑ์อาหารและวัสดุสัมผัสอาหาร

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้รับประทานนอกเหนือจากการรับประทานอาหารตามปกติ ซึ่งมีสารอาหารหรือสารอื่นเป็นองค์ประกอบ อยู่ในรูปแบบเม็ด แคปซูล ผง เกล็ด ของเหลวหรือลักษณะอื่น ซึ่งมีใช้รูปแบบอาหารตามปกติ (conventional food) สำหรับผู้บริโภคที่คาดหวังประโยชน์ทางด้านส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากกระแสด้านการดูแลสุขภาพได้รับความนิยมนำมาอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย ส่งผลให้ธุรกิจผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเติบโตมากขึ้น ปัจจุบันจึงมีผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบวางจำหน่ายโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคควรคำนึงถึง คือ คุณภาพและความปลอดภัยของสินค้า ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเป็นอาหารที่มีการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เรื่อง หลักฐานและเอกสารประกอบการยื่นขออนุญาตใช้ฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และคุณภาพหรือมาตรฐานด้านจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค ซึ่งประกาศดังกล่าวได้กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานด้านจุลินทรีย์ไว้ ดังนี้

จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

- *สแตฟีโลค็อกคัส ออเรียส* ไม่พบต่ออาหาร 0.1 กรัม
- *คลอสทริเดียม* ไม่พบต่ออาหาร 0.1 กรัม
- *แซลโมเนลลา* ไม่พบต่ออาหาร 25 กรัม

อี. โคไล

น้อยกว่า 3 ต่ออาหาร 1 กรัม โดยวิธีเอ็มพีเอ็น

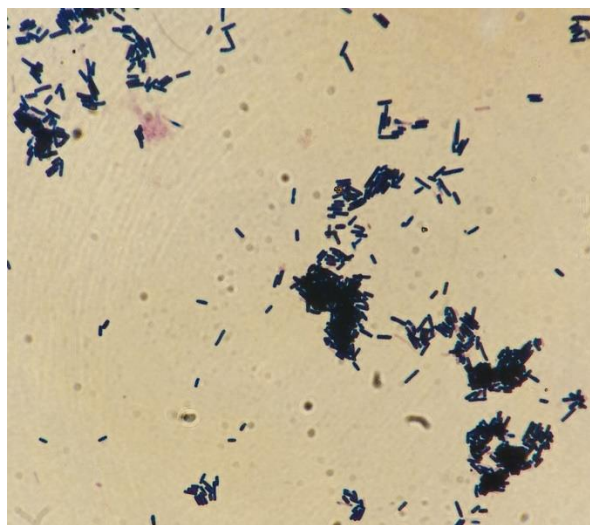
ปัจจุบันกลุ่มคุณภาพทางจุลชีววิทยาในอาหาร กองผลิตภัณฑ์อาหารและวัสดุสัมผัสอาหาร กรมวิทยาศาสตร์บริการ ให้บริการทดสอบผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 รายการ *สแตฟีโลค็อกคัส ออเรียส* *แซลโมเนลลา* และ *อี. โคไล* แต่ยังไม่มียางทดสอบ *คลอสทริเดียม* จึงได้ศึกษา พัฒนาวิธี และเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดบริการทดสอบ *คลอสทริเดียม* เป็นรายการทดสอบใหม่ เพื่อให้มีรายการทดสอบครบถ้วนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นช่องทางรองรับความต้องการของผู้ประกอบการที่ประสงค์จะตรวจสอบผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน

นอกจากนี้ กลุ่มคุณภาพทางจุลชีววิทยาในอาหาร กองผลิตภัณฑ์อาหารและวัสดุสัมผัสอาหาร กรมวิทยาศาสตร์บริการ ยังได้ทดสอบผลิตภัณฑ์เสริมอาหารตามท้องตลาด เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านจุลินทรีย์ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 จำนวน 33 ตัวอย่าง ซึ่งสามารถจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ไฟเบอร์ คอลลาเจน เครื่องดื่ม วิตามินซี โปรตีนเวย์ โอเมก้า 3 และสารสกัด พบว่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร 28 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์คุณภาพทางจุลินทรีย์ ส่วนผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร 5 ตัวอย่าง ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพทางจุลินทรีย์ เนื่องจากพบเชื้อ *คลอสทริเดียม* ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า ยังมีผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ไม่ได้มาตรฐานวางจำหน่ายในท้องตลาด ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรผลิตและควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการบริโภค

ผู้ที่สนใจขอรับบริการสามารถติดต่อสอบถามได้ที่กองผลิตภัณฑ์อาหารและวัสดุสัมผัสอาหาร กรมวิทยาศาสตร์บริการ โทร. 02-201-7182-3 ในวันและเวลาราชการ

ภาพที่ 1 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

ภาพที่ 2 *คลอสทริเดียม* ใต้กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง